

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		К044-40/19-2019 12 беттің 1 беті
ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ		

**«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ
медицина колледжі**

**«Маркетинг және менеджмент негіздерімен фармацияның ұйымдастыру
экономикасы» пәні бойынша
ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ**

№ 7 тақырып: «Менеджмент, басқару қызметтері туралы түсінік және оларды реттеу»

Мамандығы: 0306000-«Фармация»

Курсы: 3

Семестрі: 5,6

Құрастырушы: Баркизатова Г.Б.

Шымкент, 2020

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ		K044-40/19-2019 12 беттің 2 беті

Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасының мәжілісінде қаралып, бекітілді.

Хаттама № «19» «25» 05 2020 ж.

Каф. мең., фарм.ғ.д., профессор — Шертаева К.Д.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		К044-40/19-2019 12 беттің 3 беті
ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ		

1. Сабақтың тақырыбы: Менеджмент, басқару қызметтері туралы түсінік және оларды реттеу.

2. Сағат саны: 5 сағат

3. Сабақ түрі: тәжірибелік

4. Сабақтың мақсаты Оқушыларға саяси экономика, макро, микроэкономика, фармацевтикалық экономика туралы түсініктер беру.

— **оқыту:** Фармацевтикалық экономика – шектеулі дәрілік зат ресурстарын қолдану, басқа да дәріхана ассортиментіндегі тауарларды қолдану, басқа да дәріхана ассортиментіндегі тауарларды қолдану және олардың эффективті жұмсалуды қадағалайтын, осы мәселелер аймағын зерттейтін ғылым. Фармацевтикалық экономика мемлекеттің макроэкономикалық жүйесінің құрам бөлігі ретінде қарастырылады, сондықтан да ол жалпы және жеке принциптер қатарымен базаланады.

— **Тәрбиелік:** Оқушылардың фармация мамандығын меңгеруде өз құқықтары мен міндеттерін білуі халыққа фармацевтикалық көмек көрсетуде дұрыс патриоттық сезімін қалыптастыру

— **Дамыту:** тұрғындарды медициналық және дәрілік заттармен қамтамасыз етуде дұрыс патриоттық сезімін қалыптастыру.

5.Оқыту әдісі: тест

6.Материалды-техникалық жабдықталуы.

а) техникалық құралдар: компьютерлер,интерактивті тақта,мультимедиялық құрылғы.

ә) көрнекі және дидактикалық құралдар: кестелер, слайдтар, әдістемелік өңдеу

б) оқыту орны: 217 аудитория

7.Әдебиеттер:

Негізгі:

1. Лекциялық материал

2. Қазақстан Республикасы үкіметінің шешімдері

3. Дәрі-дәрмек туралы заң

4. Арыстанов Ж.М. «Фармациялық қызметті ұйымдастыру негіздері» 2012.

Қосымша:

1. ҚР ДСМ бекіткен бұйрықтар мен нұсқаулар және басқа да нормативті-техникалық құжаттар.

8. Ұйымдастыру кезеңі: 11 мин 6%

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ		K044-40/19-2019 12 беттің 4 беті

Оқушылардың сабаққа қатысуын тексеру
 Оқушылардың сабаққа дайындығын тексеру
 Сабақтың мақсаты мен міндеті.

9. Оқушылардың өтілген тақырып бойынша білімін тексеру: 27мин 15%
10. Жаңа сабақты түсіндіру: 54мин 30%
11. Оқушылардың өз бетінше атқаратын жұмысы: 63мин 35%
12. Жаңа тақырыпты бекіту: 18мин 10%
13. Сабақты қорытындылау: 3,5мин 2%
14. Үйге тапсырма беру: 3,5мин 2%

АҚПАРАТТЫҚ-ДИДАКТИКАЛЫҚ БЛОК

Менеджмент (басқару) – адамдардың еңбегін қолдану арқылы қойылған мақсаттарға жету процесі.

Менеджмент термині ағылшынның «management»

сөзінен тұрады, аудармасы « басқару» ,» меңгерушілік», «ұйымдастыру»

Басқару – қойылған нәтижелерге жету үшін басқару субъектісінің басқару объектісіне бағыттағы түрде әсер ету процесі.

Басқару субъектісі – үкіметтік әсер етуші физикалық немесе заңды тұлға.

Практикалық тұрғыда алғанда, басқару – объектісінің жұмыс істеу үшін оптимальды жағдайларды жасауға бағытталған қызмет.

«Менеджмент» термині «басқару» терминінің аналогы болып келеді. Алайда «басқару» термині қызметтің әр түрлі түрлерінде қолданылса, «менеджмент» термині тек қана нарық жағдайында қызмет ететін ұйымдық әлеуметтік экономикалық процестерін басқаруға қолданылады.

«Менеджмент» түсінігін басқарудың ғылыми мен практикасы, фирманы басқаруды ұйымдастыруды және ұйымдастырушылық шешімдерді қабылдау процесі ретінде қарастыруға болады.

Басқарудың ғылыми негіздері дегеніміз басқару практикасының теориялық базаксын құрастыратын, ғылыми кеңестердің көмегімен менеджмент практикасын қамтамасыз ететін ғылыми білімдер жүйесі.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ	K044-40/19-2019 12 беттің 5 беті

Менеджменттің маңызды міндеті тұтынушылардың сұранысын ескеріп, қолда бар қорларды пайдаланып тауарлар мен қызметтердің өндірісіне ұйымдастыру т.т.

100 жылдың ішінде басқару ғылыми өзінің дамуының 4 кезеңінен өтті. Мұны белгілі бір ғылыми мектептер мен басқару теориясымен байланыстырады.

Кезең I (1885- 1920) – ғылыми басқару мектебі өкілдері :Ф, Тейлор, Г, Эмерсон, Г, Форд, Г, Гилберт, Г, ГАНТ теорияның ең басты жетістіктерінің бірі В. Тейлор жүйесі ғылымның мүмкіндіктерін көрсетті, ғылыми жетістіктерді өндіріске енгізген кезде пайда алып келетіндігін дәлелдеді.

Замануи ұйымдардың тәжірбиесінде басқаруға ғылыми тұрғыда қарауі, жұмыстың орындалу тәсілдерінің анализі (хронометраж), еңбекті стимулдау мен нормалау қолданылады.

Кезең II « 1920-1950) – административтік (классикалық) мектеп. Бұл теорияның негізін француз А.Файоль қалады. Ол басқару принциптерін жасады: еңбекті басқаруды үлестіру, жауапкершілік, дисциплина, басқару-алдын – ала болжау, ұйымдастыру, жарлық беру, координациялау және бақылау. А. Файоль ең алғаш рет басқарушыларға арнайы білім беру қажеттілігі туралы мәселені көтарді.

Замануи менеджментті : ұйымға – басқару объектісі ретінде қарайды.

Кезең III (1930 – 1950) – адамдық қарым – қатынастар мен тәртіптің ғылыми мектебі): (неоклассикалық элеуметтану және психология). Бұл мектептің негізін салушы А. Маслоу. Ол адамдардың мінез құлқын зерттеп, мінез – құлықтық мотивтерге қасиеттіліктер кіреді деген шешімге келді. Қажеттіліктер иерархиясын жасады. Қажеттіліктер иерархиясы (Масалау)

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ	K044-40/19-2019 12 беттің 6 беті

өзін көрсете білуге

(басқа адамдар тұрғысынан

/

қошемет, құрметке бөлену)

құрметке деген

бір адамға не бір затқа

/

(тағам, су , пәтер, т. б.

Керек- жараққа деген

/

Қауіпсіздікке деген

/

Физиологиялық

Замануи ұйымдарда коммуникацияның факторлары мен заңдарын, топтық динамика мен көшбасшылықты, ұйымдардағы адамдардың

Мінез – құлқын зерттеу тәсілдерін, т. б. белсенді адамдық қорларды кең қолданады.

Кезең І 5 (1950 жылдан бастап) – сандық тәсілдер мектебі. Жүйелердің жалпы теориясының негізін салушы физик және биолог Л. Берталанфи. Бұл кезең қолданбалы математика мен электронды – есептеуішін техникасының дамуымен байланысты. Осы кезеңнен бастап ғылымның техникалары мен кибернетикалық тәсілдері енгізіле бастады.

Ұйымның қызметіне әсер ететін ішкі және сыртқы факторлар туралы білімнің дамуына байланысты басқарудың дәстүрлі мектептерінің модификациялары пайда болды, басқаруға үрдістердің және операцмиялардың бір- бірімен байланысқан үздіксіз жүйесі. (ғылыми басқару мектептерінен басқа барлық мектептерде)

Жүйелі ұйымдастыру – басқарудың ірі ,күрделі, ашық әлеуметтік – экономикалық жүйесі) адамдардың қарым –қатынпсы мен тәртіптік ғылымдар мектебі, сандық тәсілдер мектебі)

Ситуациялық. Ұйым – сыртқы ортамен үнемі байланыста болатын ашық жүйе. Ол басқарудың принциптерінің, әдіс – тәсілдерінің берілген жағдайға адаптациялану қажеттілігін анақтайды.

ONTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		K044-40/19-2019 12 беттің 7 беті
ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ		

Менеджментке тән сипаттамалар оның экогосикалық, әлеуметтік-психологиялық, құқықтық және ұйымдастырушылық – техникалық аспектілерін анықтайды.

Экономикалық теориямен менеджмент теориясы арасындағы басты айырмашылық экономикалық теория бойынша субъект нарықтың күштеріне бейімделеді, яғни басқару осы бейімделуге тәуелді. Ал менеджменттегі басқару түсінігінге тоқталсақ, менеджмент нарықтық күштерді анықтап қана қоймай, оларды құрастыру да керек.

Әлеуметтік – психологиялық аспектер алдына қойған мақсаттарына жету үшін фирманың барлық қызметкерлерін басқару және ұйымдастыру бойынша еркеше топтың қызметімен сипатталады.

Құқықтық аспектілер мемлекаттік және экономикалық институттардың құрылымын, олардың жүргізетін саясаты мен анықтайтын зкңнамаларын бейнедейді.

Менджменттің ұйымдастырушылық – техникалық аспектісіне жағдайды рационалды бақвлыу, мақсаттар мен міндеттерге сәйкес стратегияларды жасау, рацционалды жобалау, ұйымдастыру, әрекеттерді бақылау, сыйақылар беру, т.б. кіреді.

Фармацевтикалық ұйымдардың менеджменті, фармацевтикалық тауарлар мен қызметтердің айналымы саласындағы басқару қызметінің жалпы теориясы мен практикасы негізінде қалыптасты.

Фармацевтикалық менеджмент – фармацевтикалық сала қорларын тиімді қолдану мен координациялау немесе қызметтің әлеуметтік және экономикалық мақсаттарына жетуге арналған фармацевтикалық ұйымдар.

Басқарудың негізгі заңдарына сәйкес тұрғындарға фармацевтикалық көмек көрсету жүйесі дамиды.

1. Басқару жүйесінің тұтастығы мен бірлігі заңы кез –келген басқару жүйесінің еркуіндік дәрежелерінің керек санын. Қамтамасыз ету заңы - әрбір ұйымның қызметіне субъективті және объективті шектеулер қою жолымен барлық жүйелердің тиімділігі мен қаттылығының оптимальды тіркесуін талап етеді.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		K044-40/19-2019 12 беттің 8 беті
ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ		

2. Фармацевтикада объективті шектеулерге нормативтік – заңдық базаның әмбебаптағы, ал субъективтіге – басшылардың біліктілік деңгейі мен сапсы жатады.

3. Басқарылатын ішкі жүйелер мен басқарушыларының ара – қатынасы заңы (пропорционаодық заңы) –тұрғындары дәрілерімен қамтамасыз етудің әрбір кезеңі үшін оптимальды орталықтандыру деңгейі, басқарудың адекватты түрлері анықталу керек.

Фармацевтикалық мекемелердің негізгі құрастырушылары фармацевтикалық мамандар мен қосымша қызметкерлер, фармацевтикалық мекеме, фирмалардың мақсаты мен міндеттері, басқару процесін ұйымдастыру құрайды.

Мамандар фармацевтикалық мекемелердің негізгі фармацевтикалық ұжымның мүшелері мекеменің негізгі фармацевтикалық функциясын атқарады., жұмыстың сапасы, ұйымның деңгейі мен мәдениеті, ұжымның ішкі климаты оларға байланысты анықталады. Оның барлығы менеджмент үшін өте қажет. Сондықтан да, білікті мамандарды дұрыс іріктеп пайдалануды, олардың өзара байланыстық жүйесін құруды, оларды бірлесіп жұмыс істеуге жұмылдыруды жеңілдетуге, дамытуға мүмкіншіліктер жасайды.

Фармацевтикалық мекемелерді басқару мекеменің негізгі мақсатына жету үшін барлық ресурс түрлерін қолданудағы өзара байланысты іс-әрекеттерді жүргізу процесі.

Менеджерлер фармацевтикалық мекемелерде басқару жұмысын ұйымдастырып жақсартуда негізінен үш роль атқарады. Менеджердің бірінші ролі мекеменің басшысы, өзінің қарамағындағы мамандар мен қызметкерлерінен үстін болуы. Менеджерлердің бұл ролі басқару процесіндегі формальды жүйені анықтаумен қатар бавсқару тәсілдерін және фармацевтикалық еңбек ұжымының, мамандар мен қосымша қызметкерлердің өзара қатынастарын жақсарту шараларын меңгерумен де анықталады.

Менеджердің екінші ролі – Фармацевтикалық мекемелерде ішкі және сыртқы ортаның жағдайы туралы ақпараттарды жинаумен, онымен қатар жиналған ақпараттарды нормативтік нұсқаулық құжаттарға айналдырып, шығармашылық процесс түрінде мекеменің алдында тұрған мақсат міндеттерді орындауда қолдану арқылы анықталады.

Менеджердің үшінші ролі – басқару шешімдерін қабылдау. Менеджер басқару шешімдерін қабылдау ролін атқара отырып, фармацевтикалық мекеменің алдын

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		К044-40/19-2019 12 беттің 9 беті
ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ		

қарай даму бағытын анықтайды, қолда бар ресурс түрлерін қолданудың негізінде мекеме жұмысын ұйымдастырады

Менеджер аталған ролдерді орындау барысында фармацевтикалық мекемелерде жұмысты жақсартуға керекті қолайлы жағдайларды іздестіру мен қарамағындағы мамандарды және қызметкерлерді қолдау шараларын қатар жүргізеді.

Басқару тобының әрбір мүшесінің нақты міндеттері мен мақсаты анықталады. Әрбір басқарушыларға басқаруда жақсы нәтижеге жету үшін іскерлік қабілетін арттыру үшін мінездеме жазылу керек. Онда басқарушының мәліметтері, жұмыс тәжірибесі, үміткердің осы мамандығында жетістіктеріне куәгер болатын өткен жұмыстарындағы жетістіктері туралы жазылуы керек.

Басқару тобындағы әрбір мүшесінің еңбек ақысының мөлшері оның соңғы жұмыс орындағы жалақысымен салыстырып отырып көрсетіледі.

Егер фармацевтикалық кәсіпорын акционерлік қоғам ретінде жоспарланса, онда оның басшысының жеке өзінде қанша акция бар екенін және осы іске қанша қаражат жұмсағанына назар аударылады.

Фармацевтикалық мекемелерді басқару процесін ұйымдастыруда мына төмендегі әрекеттер реттілік жүйеде жүргізілуі керек:

1. Фармацевтикалық мекемелердің алдындағы мақсаттары мен міндеттерін анықтап, белгілеу.
2. Белгіленген мақсаттар мен міндеттерге жету тәсілдерін анықтау.
3. Фармацевтикалық мекемелердің жұмысын жоспарлау- нақты мамандардың жұмыс көлемін анықтау.
4. Фармацевтикалық мекемелердің іс-әрекетін мотивациялау, оған бағытталған ықпалды әсер ету.
5. Фармацевтикалық мекемелердің жұмысын жобалау- мамандардың негізгі функцияларын анықтау.
6. Жұмысшы бағалау және есепке алу - жұмыс нәтижелерін өлшеу және оларды талдау.
7. Жұмыстың барысында бақылау жасау, істелінген жұмыстың нәтижесін мекеменің алдындағы мақсатымен салыстыру.
8. Мекеменің жұмысында кері байланыс заңдылығына сәйкес мақсат міндеттерін реттеу.

Менеджердің фармацевтикалық мекемелерде басқару процесін ұйымдастырып жақсартуда негізінен 3 роль атқарады:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ	K044-40/19-2019 12 беттің 10 беті

1. Мекеменің басшысы, өзінің қарамағындағы мамандардың, қызметкерлердің лидері болуы.
2. Фармацевтикалық мекемелерде ішкі және сыртқы ортаның жағдайы туралы ақпараттарды жжинаумен, сонымен қатар жиналған ақпараттарды нормативті нұсқаулық құжаттарға айналдырып, шығармашылық процесс түрінде мемлекет алдында тұрған мақсат міндеттерін орындауда қолдану арқылы анықталады.
3. Басқару шешімдерін қабылдау. Менеджер басқару шешімдерін қабылдау ролін атқара отырып, фармацевтикалық мекеменің алдын қарай даму бағытын анықтайды, қолда бар ресурс түрлерін қолданудың негізінде мекеме жұмысын ұйымдастырады

Бақылау сұрақтары:

1. Менеджмент түсінігі.
2. Менеджменттің теориясы мен практикасы.
3. Менеджменттің теориясы мен практикасының эволюциясы.
4. Менеджменттің экономика теориясының байланысы Фармацевтикалық мекемелердің қандай негізгі құрастырушылары бар?
5. Фармацевтикалық мекемелерді басқару процесін ұйымдастыруда қандай әрекеттер жүргізіледі?
6. Менеджерлердің фармацевтикалық мекемелерде атқаратын ролі.
7. Бағытталған ақпаратты проблемалы жүйе дегеніміз қандай жүйе?

Тесттер:

1. Менеджмент- бұл...
 А. Түрлі ұйымдарда (дәріхананың) қызметкерлерді басқару тәсілдері.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы	K044-40/19-2019
ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ	12 беттің 11 беті

- В. Ұйымның белгілі бір мақсатына жетуге байланысты іс- шаралар жүйесі.
- С. Басқару қызметін орындаушы субъект
- Д. Басқару объектісі ретінде ұйым, өндіріс болып табылады.
- Е. Нарықтағы жаңа тауардың жылжуы бойынша іс-шаралар басқару тәсілдері объектісі болып табылады.
2. Ұйымның белгілі бір мақсатына жетуге бағытталған іс шаралар жүйесі
- А. Басқару
- В. Менеджмент
- С. Менеджер
- Д. Ұйымдастырушы менеджер
- Е. Инновациялық менеджер
3. Менеджер- бұл...
- А. Басқару қызметін атқарушы субъект
- В. Ұйымның белгілі бір мақсатына жетуге бағытталған іс- шаралар жүйесі
- С. Түрлі ұйымдар да (дәріханалық) қызметкерлерді басқару тәсілдері
- Д. Басқару объектісі ретінде ұйым, өндіріс болып табылады
- Е. Нарықтағы жаңа тауардың жылжуы бойынша іс –шаралар басқару объектісі болып табылады.
4. Басқару объектісі ретінде ұйым, өндіріс болып табылады.
- А. Ұйымдастырушылық менеджер
- В. Менеджмент
- С. Менеджер
- Д. Басқару
- Е. Инновациялық менеджер
5. Инновациялық менеджмент – бұл ...
- А. Нарықтағы жаңа тауарлардың жылжуы бойынша іс- шаралар басқару объектісі ретінде жүреді
- В. Ұйымның белгілі бір мақсатына жетуге бағытталған іс- шаралар жүйесі.
- С. Түрлі ұйымдарда (дәріханалық) қызметкерлерді басқаруға бағытталған қызмет түрі.
- Д. Басқару объектісі ретінде ұйым өндіріс болып табылады.
- Е. Басқару қызметін орындаушы субъект
6. Ұйымдастыру – бұл ...
- А. Басқарудың оптимальды құрылымын жасап, жұмысты болу,құқықтар,міндеттер мен жауапкершілікті анықтайтын басқару қызметі.
- В. Жұмыс барысында қызметкерлер арасындағы келісімдікті қамтамасыз етуге бағытталған басқару қызметі.
- С. Ұйымның немесе жеке өзінің мақсаттарына жету үшін өзіңді оятуға бағытталған басқару қызметі.
- Д. Ұйымның дамуы,мақсаттарын және оған жету жолдарының бағдарламасын жасау үрдісі.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		К044-40/19-2019
ӘДІСТЕМЕЛІК НҮСҚАУ		12 беттің 12 беті

Е. Жоспар құру,оның орындалуын қамтамасыз ету қызметі